

ČESKÝ NÁZEV „POSTNÍ DOBA“ NENÍ PŘESNÝ

Chceme-li ubrat na krutosti, malosti a násilí našich životů, můžeme využít například každoroční nabídky postní doby. Správný název by ale měl znít „doba čtyřicetidenní“ (z latinského tempus quadragesimae). Český název tak není úplně přesný, protože slovem „postní“ vyjadřuje jen jednu stránku této doby. Smysl postní doby je ale větší a dá se výstižně vyjádřit slovy proroka Joela:

Navraťte se (obratte se, vraťte se zpátky) ke svému Bohu, neboť je milostivý a plný slitování, shovívavý a nejvyšší milosrdný. Jímá ho lítost nad každým zlem! (Jl 2,13).

PRAKTICKÝ PROGRAM POSTNÍ DOBY

Program postní doby vyjadřuje nejlépe evangelium, které se čte na Popeleční středu:

Když prokazuješ dobrodiní, nechtěj budit pozornost, jako činí pokrytci, aby došli slávy u lidí. Když ty prokazuješ dobrodiní, ať to zůstane skryto, a tvůj Bůh, který vidí, i co je skryto, ti odplatí.

A když se modlíte, nebudte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí tak, aby byli lidem na očích. Když se modlíš ty, zavři za sebou dveře a modli se ke svému Bohu. A tvůj Bůh, který vidí, i co je skryto, ti odplatí.

A když se postíte, netvařte se utrápeně jako pokrytci. Když se postíš ty, neukazuj lidem, že se postíš. A tvůj Bůh, který vidí, i co je skryto, ti odplatí (srov. Mt 6,2-6. 16-18).

Z výše uvedeného textu lze tedy vyčíst tři pilíře postní doby, které jsou osvědčenou cestou k Bohu: Modlitba, půst a almužna. Jsou jako trojnožka, jeden bez druhého nemohou fungovat a jsou mezi sebou vždy propojeny. Ježíš jim souhrnně říká „spravedlnost“.

Slovo almužna znamená z řečtiny milosrdenství. Jde o mnohem víc než o pár mincí žebrákovi. Jde o to, že se máme stávat milosrdnými, tedy velkorysími, odpouštějícími lidmi, se srdcem milým a otevřeným, že se máme stát Bohu podobnými. Je to cíl vysoký, ale krásný, jediný, k němuž má člověk směřovat, chce-li se stát skutečně v plném smyslu člověkem. Je ovšem neuskutečnitelný bez modlitby.

Modlitba není odřikávání modlitbiček, nýbrž trávení času s Bohem, stálý život v jeho přítomnosti. Je ovšem neuskutečnitelná bez půstu.

S postem se pojí jedna z postních ideologií, kvůli které půst ztratil svůj hluboký duchovní význam. Stal se z něj totiž obyčejný sebezápor, odřeknutí si „masa v pátek“ a „tanečních zábav“. Postit se ale neznamená jen, že si něco odřeknu. Ale: zříkám se něčeho, abych získal něco jiného a většího. Stávám se totiž citlivějším pro Boží přítomnost a díky tomu se také stávám milosrdnějším člověkem.

*Jsem asi blázen,
ale vždy se na postní dobu těším.*